

การศึกษาการใช้กลุ่มบำบัดระดับประคองต่อภาวะซึมเศร้าในผู้ป่วยสูงอายุ
โรงพยาบาลบางกรวย จังหวัดนนทบุรี

นางสาวอัจฉารรณ แก่นอินทร์

โครงการศึกษาอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช
คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2548
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A STUDY OF USING SUPPORTIVE GROUP THERAPY ON DEPRESSION OF
ELDERLY PATIENTS, BANGKRUAI HOSPITAL, NONTHABURI PROVINCE

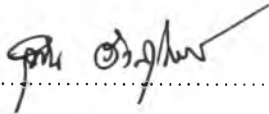
Miss Atchawan Kanin

An Independent project study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Nursing Science in Mental Health and Psychiatric Nursing

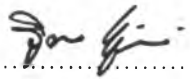
Faculty of Nursing
Chulalongkorn University
Academic Year 2005

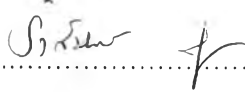
หัวข้อโครงการศึกษาอิสระ การศึกษาการใช้กลุ่มบำบัดระดับประคองต่อภาวะซึมเศร้า
ในผู้ป่วยสูงอายุ โรงพยาบาลบางกรวย จังหวัดนนทบุรี
โดย นางสาวอัจฉราวรรณ แก่นอินทร์
สาขาวิชา การพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช
อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร.รังสิมันต์ สุนทรไชยา

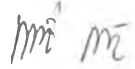
คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นำโครงการศึกษาอิสระฉบับนี้
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

.....คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ร.ต.อ.หญิง ดร. ยุพิน อังสุโรจน์)

คณะกรรมการสอบโครงการศึกษาอิสระ

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.จินตนา ยูนิพันธุ์)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(อาจารย์ ดร. รังสิมันต์ สุนทรไชยา)

.....กรรมการ
(อาจารย์เพชร คันธสายบัว)

อึ้งชาวรรณ แก่นอินทร์ : การศึกษาการใช้กลุ่มบำบัดระดับประคองต่อภาวะซึมเศร้าใน
ผู้ป่วยสูงอายุ โรงพยาบาลบางกรวย จังหวัดนนทบุรี

(A STUDY OF USING SUPPORTIVE GROUP THERAPY ON DEPRESSION OF ELDERLY
PATIENTS, BANGKRUAI HOSPITAL, NONTHABURI PROVINCE)

อ.ที่ปรึกษา : อาจารย์ ดร.รังสิมันต์ สุนทรไชยา ,134 หน้า

โครงการศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบระดับภาวะซึมเศร้าของผู้ป่วยสูงอายุ
ก่อนและหลังการใช้กลุ่มบำบัดระดับประคอง การศึกษานี้เป็นการศึกษาแบบกลุ่มเดี่ยว
วัดก่อนและหลัง (The One group pretest posttest design) กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ป่วยสูงอายุที่มีภาวะ
ซึมเศร้าที่มารับการรักษาที่โรงพยาบาลบางกรวย จำนวน 20 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคือ
กิจกรรมกลุ่มบำบัดระดับประคอง ซึ่งผ่านการตรวจความตรงเชิงเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน
5 ท่าน เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินการศึกษา คือแบบวัดภาวะซึมเศร้าในผู้ป่วยสูงอายุไทย TGDS
(Thai Geriatric Depression Scale) ซึ่งมีค่าความสอดคล้องภายใน โดยใช้สูตร KR_{20} เท่ากับ 0.88
วิเคราะห์ข้อมูลโดยการทดสอบค่า Paired t - test

ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

ค่าคะแนนเฉลี่ยของระดับภาวะซึมเศร้าของผู้ป่วยสูงอายุ หลังการใช้กลุ่มบำบัด
ระดับประคอง ลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ภาควิชาพยาบาลศาสตร์

สาขาวิชาการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช

ปีการศึกษา 2548

ลายมือชื่อนิสิต.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

4777828936: MAJOR MENTAL HEALTH AND PSYCHITRIC NURSING

KEY WORD: SUPPORIVE GROUP THERAPY / DEPRESSION / ELDERLY PATIENTS

ATCHAWAN KANIN : A STUDY OF USING SUPPORTIVE GROUP THERAPY
ON DEPRESSION OF ELDERLY PATIENTS BANGKRUI HOSPITAL,
NONTABURI PROVINCE , INDEPENDENT PROJECT ADVISOR :
RANGSIMAN SOONTHORNCHAIYA,Ph.D 134 pp

The purpose of this study was to compare the depressive level of the elderly patients before and after attended the supportive group therapy. The study design was the one group pretest posttest design. A sample of 20 elderly patients with depression was intervened by a supportive group therapy at the out patient department in Bangkruai hospital. The content of supportive group therapy activity was validated by 5 professional experts. The study instrument consisted of Thai Geriatric Depression Scale which the internal consistency by Kuder - Richardson 20 scale was .88 . The data were analysed by Paired t - test.

The finding was the mean score of the depressive level of elderly patients after participated in supportive group therapy was significantly decreased at the .05 level.

Department Nursing

Student's.....*Atchawan Kanin*.....

Field of study Mental Health and Psychiatric Nursing Advisor's.....

Academic year 2005

กิตติกรรมประกาศ

โครงการศึกษาอิสระครั้งนี้สำเร็จลุล่วงได้อย่างสมบูรณ์ ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจาก อาจารย์ ดร.รังสิมันต์ สุนทรไชยา อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการศึกษาอิสระ ที่กรุณาเสียสละเวลาอันมีค่า ให้คำปรึกษา และแนวทางที่เป็นประโยชน์ในการศึกษา ตลอดจนช่วยตรวจสอบ แก้ไขข้อบกพร่อง ต่างๆ ด้วยความเมตตา เอาใจใส่ และให้กำลังใจแก่ผู้ศึกษาอย่างสม่ำเสมอโดยตลอด ผู้ศึกษารู้สึก ซาบซึ้งและประทับใจในความกรุณา ของท่านอาจารย์เป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่าง สูงมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.จินตนา ยูนิพันธุ์ ประธานสอบโครงการ ศึกษาอิสระ อาจารย์เพชร กันธสาขบัว กรรมการสอบ และผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ที่ได้กรุณาให้ ข้อคิดเห็นอันทรงคุณค่า และเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการปรับปรุง แก้ไข เพื่อให้โครงการศึกษา อิสระฉบับนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น รวมทั้งขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.อรพรรณ ลือบุญธวัชชัย อาจารย์ ดร.เพ็ญพักตร์ อุทิศ และคณาจารย์ในคณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย ที่ช่วยประสิทธิ์ประสาทสรรพวิชาความรู้ ประสบการณ์ และเจ้าหน้าที่ทุกท่านที่กรุณา ให้คำแนะนำต่างๆ และช่วยเหลือเป็นอย่างดี ตลอดระยะเวลาในการศึกษา

ขอกราบขอบพระคุณ กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข ที่กรุณาสนับสนุน ทุนการศึกษาตลอดหลักสูตร ผู้อำนวยการโรงพยาบาลบางกรวย หัวหน้าฝ่ายการพยาบาล พยาบาล แผนกผู้ป่วยนอก ที่สนับสนุนในการศึกษา ให้ความอนุเคราะห์ ในการใช้เครื่องมือและรวบรวม ข้อมูล และคุณภาพ พวงพรรณ ที่ช่วยเหลือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และให้กำลังใจมาโดยตลอด รวมทั้งขอขอบพระคุณผู้สูงอายุทุกท่านที่มีส่วนร่วมในความสำเร็จของโครงการศึกษาอิสระครั้งนี้

สุดท้ายนี้ ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณ นายชัชวาลย์ - นางมาลี แก่นอินทร์ มารดา ผู้เป็นที่รักและเคารพซึ่งเป็นผู้ให้สติปัญญา ความรัก ความเอาใจใส่ ความห่วงใย ให้การสนับสนุน และให้กำลังใจที่มีคุณค่ายิ่งกับผู้ศึกษาเสมอมา รวมทั้งเพื่อนนิสิตร่วมชั้นเรียน รุ่นพี่ และรุ่นน้อง ทุกท่าน ที่คอยช่วยเหลือ สนับสนุน และให้กำลังใจ ซึ่งทำให้ผู้ศึกษาเกิดการพัฒนากระบวนการคิด การเพิ่มพูนความรู้ จนสามารถฝ่าฟันอุปสรรคและประสบความสำเร็จได้ในที่สุด

คุณค่าและประโยชน์ใดๆ ที่ได้รับจากโครงการศึกษาอิสระฉบับนี้ ผู้ศึกษาขอมอบ แต่บุพการี คณาจารย์ผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชา ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้ป่วยสูงอายุและทุกๆท่าน ที่มีส่วน เกี่ยวข้องและช่วยเหลือในความสำเร็จของโครงการศึกษาอิสระครั้งนี้

สารบัญ

บทที่	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ซ
บทที่ 1 บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของโครงการศึกษาอิสระ.....	7
แนวคิดเหตุผลและสมมติฐานการศึกษา.....	7
สมมติฐานการศึกษา.....	9
ขอบเขตการศึกษา.....	9
คำจำกัดความที่ใช้ในการศึกษา.....	10
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	11
บทที่ 2 เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	12
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการศึกษา	
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	59
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา.....	60
ขั้นตอนการดำเนินการศึกษา.....	70
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	84
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	86
บทที่ 5 สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	91
รายการอ้างอิง.....	100
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก.รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	115
ภาคผนวก ข.เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา.....	117
ภาคผนวก ค.ใบยินยอมประชากร.....	130
ภาคผนวก ง.สถิติที่ใช้ในการศึกษา.....	132
ประวัติผู้เขียนโครงการศึกษาอิสระ.....	134

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1	จำนวน ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างตามอายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส จำนวนสมาชิกในครอบครัว รายได้ต่อเดือน ประวัติโรคประจำตัว ประวัติการเจ็บป่วยในครอบครัว และประวัติการเจ็บป่วยทางจิต.....87
ตารางที่ 2	การเปรียบเทียบคะแนน ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ภาวะซึมเศร้าของ ผู้ป่วยสูงอายุ ก่อนและหลังการใช้กลุ่มบำบัดระดับประคอง.....89
ตารางที่ 3	ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนระดับภาวะซึมเศร้าของผู้ป่วยสูงอายุ ก่อนและหลังการใช้กลุ่มบำบัดระดับประคอง..... 90